

Teatru! social!

Suport de curs pentru elevi

SUPORT DE CURS PENTRU PARTICIPANȚII LA ATELIERELE DE TEATRU SOCIAL

Autor: Gabriela Teodorescu

Acest suport de curs are rolul de a vă oferi o imagine de ansamblu despre ce este teatrul social și cum poate fi el folosit pentru a produce schimbarea în comunitate.

Ghidul de față a fost elaborat în cadrul proiectului „Parteneriate comunitare durabile pentru protecția drepturilor minorităților etnice din Republica Moldova”, decembrie 2017 – ianuarie 2020, implementat de Fundația Terre des hommes Moldova, în parteneriat cu Institutul pentru Inițiative Rurale, cu suportul financiar al Uniunii Europene și cu susținerea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Terre des hommes este cea mai importantă organizație elvețiană de ajutorare a copiilor. Fondată în 1960, organizația participă anual la eforturile internaționale de a îmbunătăți calitatea vieții a milioane de copii vulnerabili din întreaga lume. Tdh activează în Republica Moldova începând cu anul 2004, fiind dedicată protecției copiilor. Programele Tdh sunt orientate spre asigurarea ca toți copiii din țară să beneficieze de un sistem care le poate garanta supraviețuirea, protecția, dezvoltarea și participarea la evenimentele sociale, educaționale, culturale și de sănătate care îi influențează.

Uniunea Europeană

Prezentul suport de curs a fost elaborat și publicat cu susținerea financiară a Uniunii Europene. Conținutul acestuia reprezintă responsabilitatea exclusivă a Terre des hommes Moldova și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.

Cuprins

1. Ce este teatrul social	4
2. Forme ale teatrului social	6
Teatrul forum	9
Teatrul legislativ	16
3. Activități	20
4. Bibliografie	21

1. Ce este teatrul social!

Teatrul social este un **instrument** educativ, de schimbare personală și de influențare a percepției, atitudinii și comportamentului în legătură cu subiecte care privesc drepturile omului, discriminarea, excluderea socială etc.

În acest context, **teatrul social** înseamnă un *teatru aplicat pe nevoile comunității*, util comunității, cu scopul de a transforma comportamentul uman. Teatrul aplicat susține valorile democratice, participative, în care discuția, argumentarea, exprimarea părerilor sunt susținute. Teatrul social nu ghidează finalul pentru a susține anumite tipuri de valori sau orientări ideologice, ci, mai degrabă, susține chestionarea și problematizarea unor situații.

Teatrul social caută incompletitudinea, nu punerea în șabloane, creează spațiu pentru divergențe de opinii, dialog, argumentare, evidențierea unui punct de vedere, interogarea logicii, putând fi denumit și *teatru democratic*. Valorile democratice reprezintă însăși finalitatea intervenției.

Prin crearea unei lumi virtuale, chiar dacă piesa este bazată pe realități cunoscute, teatrul social oferă participanților o distanță sigură de la care pot revizita condiții similare cu viața lor și să ia în considerare mijloace posibile de a transforma acele circumstanțe din lumea reală.

Teatrul social este un teatru bazat pe comunitate, pe realități locale și pe resurse locale. Oglindește situații problematice, chestionează realități și facilitează pentru membrii comunității un proces prin care pot dialoga, argumenta și testa abordări alternative.

Teatrul aplicat este o oportunitate pentru comunitate de a-și procesa o experiență și emoțiile legate de acea experiență (frică, jale, doliu, revoltă etc), de a exprima relația cu un eveniment anume. Este o poveste pusă în scenă pentru vindecare, pentru „a preda”, pentru învățare. Contextul dialogului și al soluțiilor propuse pe baza piesei ajută la reconstruirea identității personale și a comunității.

Teatrul social este un teatru participativ, reflexiv, ce facilitează/mediatează dialogul, în care publicul este parte din proces, este spect-ACTOR, propune, influențează, testează idei, se schimbă pe sine pentru a schimba apoi realitatea. Scenele și personajele sunt incomplete, lăsând spațiu participanților să construiască sau să proiecteze din realitatea lor.

Teatrul social poate viza unul sau mai multe dintre următoarele scopuri:

- **Sensibilizarea opiniei publice/creșterea nivelului de conștientizare** în legătură cu o anumită situație din comunitate (discriminare, hărțuire, marginalizare, discurs instigator la ură etc.).
- **Prezentarea de alternative pentru abordarea unei situații** – contexte de lucru pentru specialiști în care pot explora diversitatea modurilor de a aborda o problemă, un grup, un spațiu etc.
- **Vindecarea rănilor sau a barierelor psihologice/emoționale** – oferirea, prin piesa de teatru, a unui context în care persoanele care au trecut prin situații traumatizante la nivel de grup, comunitate (atac terorist, catastrofe naturale etc) să poată procesa emoțiile asociate aceluși eveniment. Poate fi vorba și de situații individuale care afectează, însă, mai multe persoane (abuz în familie, încarcerare, abuz de substanțe etc), situații ce creează o gamă foarte largă de emoții și de stres psihologic.
- **Provocarea discursurilor contemporane** – crearea contextului pentru ca oamenii să își discute și analizeze în mod liber propriile percepții și valori, precum și pe ale celorlalți vis-a-vis de anumite situații, grupuri, circumstanțe (minorități, de exemplu); generarea unui dialog despre lumea în care trăim și lumea în care ne dorim să trăim.
- **A da glas vocilor celor tăcuți și marginalizați** – oferirea unui spațiu în care victimele violenței domestice, supraviețuitorii ai traficului de persoane și alte categorii marginalizate să își poată exprima punctele de vedere.

2. Forme ale teatrului social!

Teatrul social este un termen larg, ce include o multitudine de forme în care teatrul poate fi utilizat pentru schimbare socială.

Teatrul celor opresați

Teatrul celor opresați este partea cea mai cunoscută, cu variate forme de punere în scenă a realităților problematice, cum ar fi teatrul imagine, teatrul forum, teatrul legislativ, teatrul invizibil, teatrul ziar, curcubeul dorințelor. Dintre aceste forme, teatrul forum este cea mai utilizată și cea mai elaborată și din punct de vedere metodologic.

Inspirându-se din Freire, Brecht și Stanislavski, Augusto Boal a dezvoltat teatrul celor opresați practicându-l de-a lungul întregii sale cariere, începând cu anii 1950 în Brazilia și, mai târziu, în Argentina, Peru, Ecuador și Franța, în timpul exilului său din cauza dictaturii militare.

Teatrul celor opresați oferă instrumente pentru ca oamenii să exploreze dificultăți colective, să își analizeze istoria și circumstanțele curente, iar apoi să experimenteze împreună cu inventarea unui nou viitor prin teatru. Acesta reprezintă un arsenal de tehnici de teatru și jocuri care caută să motiveze oamenii, să restabilească un dialog autentic și să creeze spațiu pentru ca participanții să exerseze moduri de acțiune.

În general, *teatrul aplicat* este un mod de a utiliza teatrul pentru situații sociale care au nevoie de o abordare diferită, mai potrivită pentru educație și dezvoltare comunitară, datorită principiilor care hrănesc practica: interactivitate, participare, co-creere, rezolvare de probleme, împuternicire, conștientizare și cetățenie activă.

Teatrul are puterea să educe și să împuternicească grupurile vulnerabile cu atitudini, cunoștințe și chiar cu abilități care sunt necesare pentru creșterea rezilienței comunității, a familiei și a indivizilor.

Aceste tehnici sunt potrivite pentru lucrători de tineret, facilitatori, traineri, persoane care își doresc să aducă o schimbare în comunitate, pentru a aborda probleme ce au legătură cu Educația pentru Drepturile Omului, Incluziunea Socială, Dezvoltarea Comunitară. Experiența anterioară în lucrul cu grupurile nu este obligatorie, dar este importantă.

Cu cine poate fi utilizat? Este de preferat să includă, ca actori, tineri cu vârsta de peste 13 ani, întrucât este un proces intens, care necesită un anumit nivel de dezvoltare (emoțională și intelectuală). Orice grup care se confruntă cu o *situație de opresiune* (abuz de putere) poate utiliza teatrul celor opresați.

Abuzul de putere – utilizarea puterii într-o relație pentru a controla, domina, manipula cealaltă persoană, creând sentimente de frică, umilire, neîncredere, supunere, lipsă de putere și voință.

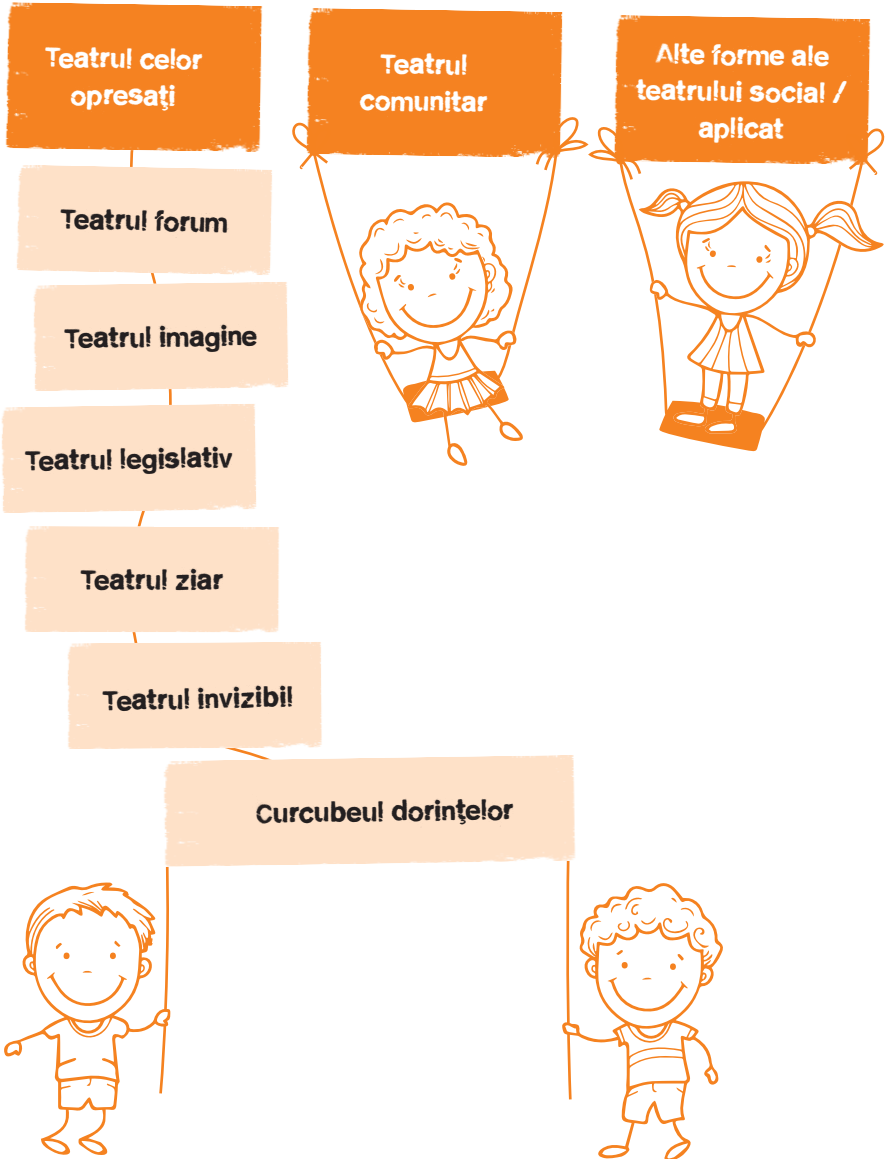

Teatrul forum și teatrul legislativ

Teatrul forum – este o scenă sau o piesă scurtă ce arată, într-o formă dramatică, o situație cu un sfârșit opresiv teribil, cu care „spect-actorii” nu pot fi mulțumiți. După interpretarea inițială, aceasta este jucată din nou, însă de data aceasta spectatorii devin „spect-actori” și pot striga în orice moment “stop”, pășind apoi pe scenă pentru a înlocui actorul/actorii și a duce acțiunea în altă direcție. Teatrul devine astfel o repetiție pentru acțiune în lumea reală.

Teatrul legislativ – duce teatrul forum în contextul guvernului și cere „spect-actorilor” nu doar să încerce intervenții pe scenă, dar și să transforme intervențiile de succes în intervenții pentru legislație și să le înmâneze oficialilor aleși public care se află în sală.

Teatrul social/aplicat

Teatrul forum

Ce este teatrul forum?

Aceasta este cea mai comună formă a *teatrului celor opresați* utilizată în întreaga lume.

Este o metodă care prezintă multiple beneficii pentru „actorii” implicați în piesă, în sensul că este un context în care creatorii piesei pot să dezvolte o serie de competențe (lucru în echipă, comunicare, creativitate, conștientizare de sine, relații mai bune cu ceilalți, etc.).

Pentru spectatorii implicați în partea de forum a piesei, devine o oportunitate să se simtă înțeleși, să se exprime într-un mediu sigur, să găsească moduri pentru a se simți împuterniciți, precum și soluții pentru o problemă care îi supără.

Teatrul forum are ca nucleu conceptul de opresiune și se concentrează asupra împuternicirii oamenilor, ca aceștia să acționeze împotriva abuzului de putere care are loc în viețile lor și în comunitățile din care fac parte. Este extrem de important ca subiectul ales pentru piesă să fie unul care privește și afectează un număr mare de persoane din comunitatea în care are loc piesa.

Ce este opresiunea?

Este un abuz de putere într-o anumită relație (relații de familie, vecini, colegi, etc.). Din această perspectivă, trebuie să facem diferența între *conflict* și *opresiune* și între *incident* și *opresiune*. **Conflictul** implică un echilibru relativ al puterii între protagoniști (chiar dacă alternează de la o persoană la alta), în timp ce **opresiunea** prezintă un dezechilibru al puterii, unde unul dintre protagoniști are mai multă putere și o folosește pentru a face ca cealaltă persoană să se supună ideilor, dorințelor, comenzilor sale.

Un **incident** este un eveniment care se petrece doar o dată în viață, pe când un **abuz de putere** poate avea loc, dar nu în cadrul unei relații și fără aceleași consecințe pe termen lung care ar apărea în cazul unei relații.

O situație de hărțuire sexuală în autobuz, furtul unui portofel, o bătaie pe stradă, toate acestea sunt incidente, cu posibile consecințe serioase, desigur, dar care nu pot fi abordate prin teatrul forum.

Exemple de *situații ce pot fi abordate prin teatru forum*: bullying (hărțuire la școală), mobbing (hărțuire la locul de muncă), violența domestică, abuzul părinților asupra copiilor, traficul de ființe umane etc.

Întreaga reprezentație poate dura între o oră și jumătate și două ore, în funcție de subiect, public și contextul în care se desfășoară. Numărul recomandat de persoane în public este de aproximativ 30, pentru a asigura spațiu pentru intervenții și discuții. Desigur, publicul poate fi mai numeros sau mai puțin numeros, dar dacă sunt implicați prea mulți oameni, există riscul ridicat de a pierde câțiva pe parcurs și poate fi frustrant pentru cei ce doresc să intervină, dar nu au șansa de a o face.

Personaje și roluri

Există **5 tipuri de personaje:**

1. Opresor
2. Opresat
3. Aliatul opresorului
4. Aliatul opresatului
5. Neutru

Rolurile pe care le poate avea o persoană în dezvoltarea unei piese de teatru forum sunt:

- Actor în piesă
- Facilitator al procesului de creare a piesei
- Joker în reprezentația piesei

Pași de urmat

1. Ce vreți să faceți?

- ✘ În această etapă, este posibil ca cineva (organizație, comunitate, școală, etc.) să solicite o piesă de teatru forum sau echipa de actori să identifice o problemă socială într-o anumită comunitate, pe care decide s-o abordeze. Dacă cineva solicită o piesă de teatru forum, este posibil ca acesta să aibă deja un subiect în minte sau subiectul poate fi ales de către echipa de actori.
- ✘ În orice caz, este obligatoriu ca echipa de actori să realizeze o **analiză** asupra problemelor ce afectează o anumită comunitate (iar prin comunitate înțelegem o școală, o clasă, un sat, o companie, un cartier, etc.). Piesa ESTE o *poveste reală*, cu o *situație reală de opresiune*.

Cel mai important aspect, care decide în cea mai mare proporție impactul piesei asupra publicului, este **relevanța subiectului pentru comunitate**. Problema prezentată în piesă trebuie să fie una care există în comunitate și trebuie să existe interes pentru rezolvarea acesteia.

2. Team building

- ✘ Acesta este primul pas în lucrul cu echipa de actori (profesioniști sau amatori) și înseamnă ca aceștia să înceapă să se cunoască între ei, să aibă încredere unul în celălalt, să învețe să comunice și să lucreze împreună.

3. Exerciții pregătitoare

- ✘ În această etapă, facilitatorul și echipa trec împreună prin exercițiile care îi pregătesc pentru a interpreta o piesă de teatru forum: atenție, voce, spațiu, coordonare, cooperare, emoții, conștientizare corporală, etc.

4. Putere și opresiune

- ✘ Aceasta este etapa în care echipa explorează semnificația conceptelor de putere și opresiune și va simți consecințele “pe propria piele”. Pot fi utilizate exerciții specifice, statui, imagini, improvizatie, etc.

5. Alegerea subiectului, scrierea scenariului, definirea personajelor

- ✘ Acesta este pasul unde ar putea fi necesare mai multe întâlniri ale echipei, deoarece implică multă muncă pentru alegerea poveștii celei mai relevante, pentru a alcătui un **scurt scenariu** (cine joacă în fiecare scenă, care este scopul fiecărei scene și care sunt intențiile fiecărui personaj în fiecare scenă) și pentru a crea **personajele** (exerciții dramatice specifice pentru a crea personajele, cum ar fi “scaunul fierbinte” sau “plimbarea ghidată”).
- ✘ Este foarte important să se comunice aici echipei că **deciziile sunt luate prin consens**, nu majoritate. Rolurile sunt alese, nu distribuite, nu se recurge la travesti (deghizarea actorilor), numărul total de scene e de la 3 până la 5, cu o durată maximă a piesei de 20 de minute, iar prima scenă trebuie să clarifice pentru public care este problema prezentată în piesă. *Opresiunea* trebuie să escaladeze de la o scenă la alta, iar piesa se încheie în punctul culminant al opresiunii, cu o decizie dăunătoare luată de persoana opresată, ca urmare a opresiunii suferite.

Elemente ale construirii unei piese:

- 3-5 scene;
- 5 personaje;
- Personaje incomplete;
- Problemă REALĂ;
- Problema are o soluție;
- Este o situație de opresiune, nu un conflict sau un incident;
- Opresiunea se intensifică începând cu prima scenă și atinge apogeul la sfârșitul piesei, puterea persoanei opresate descrește de la prima la ultima scenă;
- Piesa se încheie cu decizia dăunătoare luată de persoana opresată, cu consecințe severe pentru viitorul acesteia;
- Opressorul nu poate fi înlocuit de către public în partea de forum a piesei.

6. Repetiții

- ✘ Repetiția trebuie realizată scenă cu scenă, fiecare scenă este repetată de câteva ori, este schimbat ceea ce nu funcționează, este îmbunătățit ceea ce necesită schimbare. Este necesară, însă, o repetiție integrală, de la început până la sfârșit, pentru a evalua tonul și perspectiva generală a piesei.
- ✘ Când există timp disponibil, se poate realiza o repetiție cu public, cu 10-15 persoane, cu care se poate testa structura, claritatea piesei, soluțiile posibile și oportunitățile de improvizare.

7. Reprezentația

Reprezentarea este facilitată de Joker, care adoptă o poziție neutră și ghidează procesul atât pentru actori, cât și pentru public.

- ✘ Introducerea de către Joker și încălzirea.
- ✘ Prima reprezentare a piesei.
- ✘ Discuția cu publicul: Joker-ul vorbește cu publicul despre situație, întreabă dacă acesta vede o problemă și care este problema principală, dacă el cunoaște situația și personaje ca cele din piesă în viața de zi cu zi și dacă el crede că situația poate fi diferită pentru persoana opresată.

- ✘ Prezentarea modului în care pot fi efectuate schimbări: scenele sunt jucate din nou, iar în momentul în care cineva din public are o idee pentru schimbarea unuia dintre personaje, cu excepția opresorului, poate bate din palme, apoi poate veni pe scenă și interpreta schimbarea, fără a recurge la magie și fără violență.
- ✘ Gestionarea intervențiilor din partea membrilor publicului până când problema este diminuată sau persoana opresată nu mai ajunge să ia aceeași decizie prejudicioasă. **Există două aspecte cheie pentru fiecare intervenție care trebuie discutate cu publicul după fiecare dintre acestea: este schimbarea propusă una realistă și dacă ajută această schimbare persoana opresată?** Apoi, publicul decide, prin vot, dacă schimbarea propusă este păstrată sau nu. Dacă nu este păstrată, piesa revine la versiunea inițială. Dacă este păstrată, atunci actorii o încorporează în interpretarea lor și modifică direcția piesei în concordanță cu soluția adusă de public. Improvizația bazată pe felul de a fi al personajelor este sarcina actorilor. Aceasta înseamnă că definirea personajelor și o bună integrare a personajelor de către actori sunt aspecte esențiale, care mențin caracterul realist al poveștii (actorii își schimbă modul de a acționa în conformitate cu personajul prezentat inițial).
- ✘ În momentul în care publicul decide că nu mai sunt posibile sau necesare alte modificări, atunci când problema este diminuată sau rezolvată, iar decizia finală a persoanei opresate este schimbată, Joker-ul face un sumar al intervențiilor și soluțiilor adoptate.
- ✘ Apoi, Joker-ul întreabă publicul ce a învățat din această experiență, ce concluzii poate trage și ce anume și în ce fel poate utiliza în viața sa.
- ✘ Încheierea.

8. Evaluare și follow-up

- ✘ După interpretare, este necesară întâlnirea de evaluare cu echipa, când se pune în discuție atât experiența echipei, cât și impactul asupra publicului. Pot fi utilizate formulare de feedback pentru a colecta opinii din partea membrilor publicului despre emoții, idei, relevanță, etc. Poate fi utilizat și un formular de observații, pentru păstrarea unor informații despre partea de forum (număr de participanți, schimbări propuse - pentru care personaje și în ce scene anume, concluzii trase, aspecte menționate de către public ca putând fi aplicate în viețile lor, etc.).

REȚINEȚI!

- ✘ Piesa prezintă o situație REALĂ.
- ✘ Scopul teatrului forum este să împuternicească persoana opresată, astfel încât aceasta să iasă din situația de opresare, **NU** schimbarea opresorului.
- ✘ Intervențiile trebuie să fie realiste și să ajute persoana opresată.
- ✘ Teatrul forum trebuie utilizat doar în urma unei pregătiri serioase.

Reguli pentru ACTORI:

- ✘ Construiți personajul corect.
- ✘ Rămâneți credincioși personajului – improvizați.
- ✘ Fiți realiști, faceți doar ceea ce ar face personajul în realitate.

Reguli pentru JOKER:

- ✘ Rămâne întotdeauna NEUTRU.
- ✘ Nu încerca să conducă oamenii spre soluțiile proprii.

Teatrul legislativ

Ce este teatrul legislativ?

Teatrul legislativ este o formă de exprimare a opiniei membrilor comunității față de un proiect legislativ. Ideea și metoda de desfășurare este asemănătoare cu cea a teatrului forum. Scopul este de a afla impactul asupra comunității a anumitor legi, de a primi un feedback referitor la acestea și de a da posibilitatea membrilor comunității să facă schimbări ori chiar să creeze alte legi noi.

Teatrul legislativ este o extensie a metodelor și tehnicilor forumului create și utilizate de Augusto Boal pentru a determina necesitatea/problema, pentru a crea și a adopta legi noi. Acesta permite mai multor persoane să vină împreună cu scopul de a construi un dialog despre politicile și legile din comunitate.

Ideea de bază a **teatrului legislativ** este faptul că teatrul este un mijloc de activitate politică, în care alegătorii au posibilitatea să-și realizeze dorințele pentru schimbare politică și să se angajeze în discuții profunde cu legislatorii cu privire la opiniile lor, să contra-argumenteze și să împartă responsabilitatea pentru guvernare.

Când a început și de ce?

A început în anii 1960, în Brazilia și, mai târziu, în Europa. A fost creat de Augusto Boal ca răspuns la opresiunea politică exercitată în Brazilia în acea perioadă, alături de alte instrumente similare: teatrul forum, teatrul imagine, teatrul ziar etc.

El a creat „Teatrul legislativ” pentru a le oferi alegătorilor posibilitatea de a-și exprima opiniile.

Care este scopul teatrului legislativ?

Scopul este de a aduce teatrul înapoi în inima oamenilor, pentru a produce nu un șoc, ci o dinamizare în cadrul comunității. Spre deosebire de teatrul forum, care este o intervenție în comunitate, în grupuri mici, teatrul legislativ urmărește să meargă mai departe pentru a transforma această dorință în lege.

La fel ca toate formele de *teatru al opresaților*, **teatrul legislativ** are încredere în înțelepciunea publicului și îi oferă oportunitatea de a testa ideile pe scenă pentru a vedea modul în care acestea ar putea interveni în viața reală. Teatrul legislativ ia pur și simplu acest proces și îl duce cu un pas mai departe, făcând o legătură directă între ideile generate în teatru și procesul legislativ, care are nevoie de abordări creative pentru rezolvarea problemelor.

Cum se desfășoară și cine participă?

Teatrul legislativ începe aproximativ la fel ca și cele mai multe spectacole de forum. Un act sau o serie de acte sunt prezentate unui public, care, prin transformarea lui în SPECT-ACTOR, propune soluții sub formă de intervenții.

Teatrul legislativ este, în esență, un spectacol de teatru forum - o scurtă piesă despre o anumită problemă sau un set de probleme care se termină într-o criză, în care publicul este apoi invitat pentru a ajuta la rezolvarea situației/problemei, luând locul unuia dintre personajele de pe scenă. Intervențiile sunt urmate de un brainstorming și discutarea politicilor sau legilor care ar putea ajuta la rezolvarea unora dintre problemele care au fost puse în piesă, sau care ar putea ajuta la obținerea unor soluții. Dacă se dorește o performanță mai complexă, în unele cazuri ale teatrului legislativ, un pas ulterior implică legislaturile simulate, create pentru a dezbate proiecte de lege elaborate pe baza legilor sau a politicilor propuse.

NON-ACTORII: membrii comunităților care se confruntă cu un anumit tip de opresiune, care încearcă să demonstreze/riposteze împotriva opresiunii, prin teatru.

JOKER-UL: facilitator al procesului de creare a jocului/spectacolului. La fel ca și Joker-ul dintr-un pachet de cărți, acesta trebuie să fie imparțial și nu poartă niciun costum special.

SPECT-ACTORII: membri ai publicului care intră/participă în/la joc și acționează strategii potențiale de schimbare sau de brainstorming, tactici pentru a lupta împotriva opresiunii: persoana sau persoanele care se confruntă cu un obstacol opresiv în obținerea a ceea ce au nevoie.

INTERVENȚIA: procesul unui SPECT-ACTOR care intră în joc. Acest proces de performare și intervenții este facilitat de Joker.

Despre teatrul legislativ

Teatrul legislativ își are rădăcinile în ideile participative din democrație. Din acest punct de vedere, democrația este considerată un schimb cu două sensuri între legiuitor și alegători. Alegătorul nu ar trebui să fie pur și simplu un spectator, ci un participant, un SPECT-ACTOR. Relația dintre legislatori și alegători ar trebui să producă dinamizare, nu catharsis.

În sens mai larg, Augusto Boal solicita o democrație participativă. Centralizarea, tendințele autoritare, normative ale statului ar trebui să fie demontate și înlocuite cu organele democratice la nivelul de bază. Aceste organe ar trebui să creeze un dialog veritabil între diferite grupuri, regiuni, țări și așa mai departe.

Ideea **teatrului legislativ** este că problemele sunt înrădăcinate în legi proaste, iar soluțiile se pot găsi cu ajutorul SPECT-ACTORI-ilor. Rezolvarea problemelor necesită schimbarea legilor. Legea este văzută ca o expresie a dorinței cuiva. În prezent, ea exprimă dorința de putere/opresiune, dar poate fi utilizată în așa fel încât să exprime dorințele oamenilor. Absența unei critici a structurii legii și normativității este o problemă cu care ne confruntăm de mulți ani.

Participarea care implică teatrul legislativ este mult mai profundă decât simpla discuție cu privire la politicile existente. Se desfășoară ca un fel de formare a politicii colective ce are loc în piesă, în care reprezentantul se exprimă mai degrabă, decât decide.

În **teatrul legislativ**, rezultatele trebuie să fie re-testate. Concluziile și intervențiile își au originea într-o comunitate, dar trebuie efectuate și discutate și în alte comunități. Acest lucru este necesar pentru a conecta problemele cu care se confruntă grupuri diferite.

3. Activități

Sesiune	Temă	Durăță	Metode și tehnici utilizate
ZIUA 1			
Sesiunea 1	Teatrul social – introducere	30 min.	Prezentare
	Să ne cunoaștem	60 min.	Exerciții interactive
Sesiunea 2	Prezentarea programului de ateliere	15 min.	Prezentare
	Așteptări, contribuții și temeri	30 min.	Lucru individual
	Construcția echipei (cooperare, comunicare, încredere etc)	45 min.	Sarcini de grup
Sesiunea 3	Construcția echipei (cooperare, comunicare, încredere etc)	90 min.	Sarcini de grup
Sesiunea 4	Pregătire pentru a juca	75 min.	Exerciții de actorie
	Evaluarea zilei, închidere	15 min.	Lucru individual și/sau de grup
ZIUA 2			
Sesiunea 1	Recapitulare și energizare	15 min.	Discuții și energizare
	Lucrul cu emoțiile	75 min.	Exerciții de actorie
Sesiunea 2	Conceptul de putere	90 min.	Exerciții interactive, joc de rol, exerciții de actorie
Sesiunea 3	Conceptul de opresiune	90 min.	Exerciții interactive, joc de rol, exerciții de actorie
Sesiunea 4	Explorarea realității și alegerea temei pentru piesă	80 min.	Discuții în grupuri mici, brainstorming, discuții pe situații/cazuri cunoscute
	Evaluarea zilei și închidere	10 min.	Lucru individual și/sau de grup
ZIUA 3			
Sesiunea 1	Recapitulare și energizare	15 min.	Discuții și energizare
	Crearea scenariului	75 min.	Lucru în echipe mici, de maxim 10 persoane pentru o piesă
Sesiunea 2	Crearea personajelor	90 min.	Exerciții de actorie
Sesiunea 3	Repetiție	90 min.	Jucarea piesei și ajustări
Sesiunea 4	Repetiție	90 min.	Jucarea piesei și ajustări

4. Bibliografie

A.R.T. Fusion Association (2010). *Methods for social change – Image and Forum Theatre*

Boal, Augusto [1974](2000). *Theatre of the Oppressed*. London: Pluto Press

Boal, Augusto. [1992] (2002). *Games for actors and non-actors*. New York: Routledge

Boal, Augusto. (1998). *Legislative Theatre. Using performance to make politics*.
London: Routledge

A series of horizontal dotted lines for writing notes, starting from the top right of the page and extending downwards.

Handwriting practice area consisting of 20 horizontal dotted lines.

A series of horizontal dotted lines for writing notes, spanning the width of the page.

Handwriting practice area consisting of 20 horizontal dotted lines on a white background.

A series of horizontal dotted lines for writing notes, with a small cartoon boy illustration at the bottom left.

Editare și tipar:
Casa Editorial-Poligrafică „Bons Offices”

© Reprezentanța Fundației Elvețiene
„Terre des hommes – Lausanne” în
Republica Moldova, 2018

Terre des hommes Moldova
str. Nicolae Iorga, nr. 6, ap. 3
MD – 2009, Chişinău, Moldova,
+373 22 23 80 39 / 22 23 86 37
tdh-moldova.md | tdh.ch
facebook.com/tdhmoldova
childhub.com

Terre des hommes
Sprijin copiilor.